

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూన్ నె 13-వ తేది బుధవారము

తది తో క్కరి నా మ సం వత్సరము, శక శృంగమాస శుక్ల చతుర్థి ౧౪.

No. 63

సంచిక ౬౩

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీలో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధమృతము, అమృతాంజనము అమృతకేర్లము దివిగల మాయమందుగాదు. పంటమందులవలన మోసముగలగను. తంపభాషచీటిని చూచికోనిన మోసముగలగదు అమృతాంజనపు అగ్రప్రతిభాతలన దేశమునందంతటను తెలిసిగతి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టిపీథి, మదరాసు.

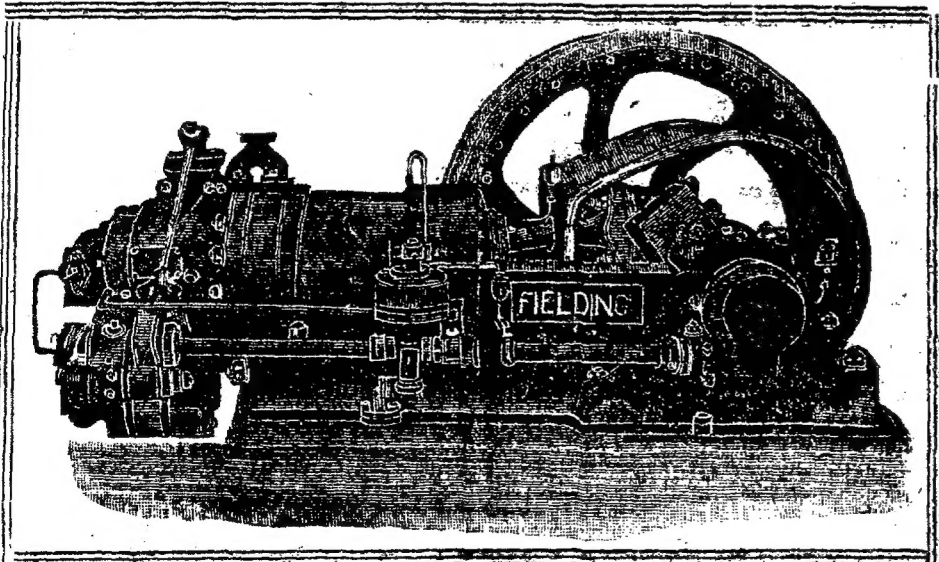
సంస్కృత గ్రంథములు - తెనుగులిపి

(1)

అమరకోశము మూలము. - స్వర్ణార్థము, అంగ్లము	అంధ్రనిఘంటురాయము - అంధ్రభాషామర్మగూఢము
భాషాంతరములుగలది చిన్న నైపు అట్టలెండు ౦ ౮ ౦	అంధ్రభాషా: కేమము, పాంజనిఘంటువు) కాకిలో ౧ ౨ ౦
మధురకాయము మూలము 16 కట. కత్తెనలెండు ౧ ౦ ౦	" " అట్టలెండు ౧ ౦ ౦
స్తోత్రార్థము 1 కట. భాగము కత్తెనలెండు ౦ ౧౨ ౦	కామకామచక్రము ౧ ౦ ౦
డిటో 2 కట. భాగము " ౦ ౧౨ ౦	డిటో " " " " ౧ ౨ ౦
డిటో 3 కట. భాగము " ౦ ౧౨ ౦	శృంగింపాశక్తము - మూలము మూలము ౦ ౨ ౦
క్రితగద్యము - మూలము మూలము, చిన్న నైపు ౦ ౬ ౦	కాలరామాయణము డిటో ౦ 3 ౦
క్రితగద్యము - మూలము మూలము, చిన్న నైపు ౦ 3 ౦	ఇంద్ర " " " " ౦ ౪ ౦
డిటో " " " " ౦ ౧ ౦	కామకామచక్రము " " " " ౦ ౪ ౦
	క్రితగద్యము క్రీ. శకం ౧౮౭౫-౭౬-౭౭-౭౮-౭౯-౮౦ ౦ ౪ ౦

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రాలయము, మదరాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పీల్లింగు కెమిడికల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పుష్కలమైనవి అనుబడు చున్నవి. అన్ని నయిజాలు స్థానములో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్ని విధములవలన లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులు కూడా అతి తరగ మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయును.

586 పోల్ యేజంటు: - డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో, 12, తంబు కెట్టిపీథి, మదరాసు.

ఒక కన్నపు దొంగను

నమ్మవచ్చును 768

ఒక బహుళ కప్పకారమును మూలము నమ్మవచ్చును. మిరియ్యవ్యాధి మొదల ఒక వాణిజ్య కప్పకారము వచ్చును. ఆలూకాలు, రోలులు, యినుక పెట్టెలు, బ్రంకులు మొదలగు వాటికి తగినది. క్యాటలాగునకు ధరలకు వ్రాయును. VARSHNEY METAL WORKS, ALIGARH

వే ప వి కాల పు మండు

కూష్మాండలేహ్యం

ఈ లేహ్యం ఉపయోగమును కలగజేయును. ముఖము, నీకాళము నివాహము, పోషణముగా శ్రీల తండు మును మునునకు కదిలి కచ్చిరవాటకు పనిచేయును. కామ్యుత్తి కలగజేయును. శ్రీ 1.8 రు 2 అ.

కచ్చిరవాట లేహ్యం ముఖములకు, యినుక కారక ములకు కలిగిన ముక్తము. పోగొట్టి బలమయిచ్చును. శ్రీ 1.8 రు 2.4-0.

కట్టారామ లేహ్యం, రాజువరం, గోదావరిజిల్లా.

MONEY Making Book.

"Key to fortune" (in Press)

Sent FREE on request agents, and supplies of Patent medicines, books, Watches, Clocks etc., at the best rates.

Apply to Pearl & Co Victoria Gardens, Bombay.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెలంగాణము మహాము

శృంగు లేదు. పిలికారీతో దు లేదు. ఎటువై, కెటువై, పచ్చ, అను మూడు విధములు తెలంగాణమును మూడు పూటలూ మార్చును. శ్రీల తండు మును మునునకు కదిలి కచ్చిరవాటకు పనిచేయును. (1261) డబ్బీ 1.8 రు 2.4-0

గంధర్వ శార్దూపి, రాజువరం (గోదావరిజిల్లా.)

कर्मजन्म

జి. ఆర్. జనార్దనరావు, జి.ఎస్. గోపాలాచారి,

అధిక శ్రేష్ఠుల అతి సురువారము మొదలకుగి మూడురా
త్రులు శ్రీమంతులు విద్యుక్తులు. కావ్యరాజు, రామ రాజు
రాజు (దాదీ కస్తూరి) వారము, సర్వ వాటికృతములు
ప్రహరముల, వాటికృతములను సంగీత వాయిద్యముల
తో కావ్యము మొదలు.

ఢిల్లీ పోలీసు నూతనంబుఁ దొంటు వంటివి దొంగతనము
 నానించినవారు ప్రత్యేకముగ నెదోయిక ఉద్దేశముతో గాని
 దిగు తెలియునున్నది. అట్లేను దిక్కార్దులను ముద్రాంగళియగు
 మాను, తాళమువల్లు గుత్తిసి, రిలవలదనను పుట్టించిపెట్టును.

అమ్మకొండనం దాదో, మదరాసు.

పావు కృష్ణుడు	20 డిక్రీలు	రు 160-0-0	162-0-0
కొట్టికృష్ణుడు	20 డిక్రీలు		డిటూ
నంచాంమార్లు	20 డిక్రీలు		డిటూ
పావుకృష్ణుడు	16	రు 148-0-0	150-0-0

హిందూ దేశమునందలి విద్య

(ప్రొ. హెచ్. సందీపదాస్)

దేశ చరిత్రమున జదువక గౌరవమును కలె, గాక ఏమిక్రిస్తుంటే నాలువందల సంవత్సరములకు బూర్వమే, హిందూ దేశమునందలి ప్రజ విద్యాభిమానము గలిగి తెన్ను మీరుచుండిన తెలుసున్నది. కాబట్టి మనదేశపు విద్యావిషయమే ముచ్చటించుకొన్నాము. రమారమి 500 సంవత్సరములకు బూర్వమునండి విద్య యెట్లున్నదో లేక యెట్లుండెనో వివరింప వలసియున్నది.

విద్యాభివృద్ధి శాగరకతాభివృద్ధిలది కలగలదు. కాబట్టి యీ విషయమునందు గుర్తించు యత్ని ప్రాయమును. గ్రహింపవలెనన్న 2500 సం॥ క్రిందట హిందవు లెంకటిశాగరకతాభివృద్ధి గాంచియుండిరో విచారింప వలసియున్నది. తొల్లి ఆర్యు లెవరు యల్లములును పదులీల శాగరకతాభివృద్ధి గాంచియుండిరి చరిత్రాధారముల బట్టి నిర్ణయించుకొనియున్నది. తొల్లియనగా 2500 సం॥ పూర్వమున యత్ని ప్రాయము. అశ్వాలును వారు బుద్ధుగృహ, యజుర్వేద, సామ వేద, ఆధర్వణ వేదములును, ఉపనయనము (వాసి విద్యాప్రపంచమునకు బంపిచెట్టిరి. ఈ గ్రంథరాజులును ప్రపంచమున గలగ్రంథములన్నిటికన్న మనస్సే గీర్వాణభావముందు లభింపవలెను. ప్రస్తుతము ఇతిరక్షేణము తమకు గొప్పగ్రంథము లే విధముగా నీ భౌతిక ప్రపంచమునకు చేబడెనని పొగడుచుండురో ఆ విధముగానే హిందువులు తమతమ వేదములు రాబడెనని పలుకుచుండురు. (వారే సేర్వక పూర్వము ప్రజ లీ వేదముల సభ్యులనముగాంచి మొదలునుండి తుదివరకు కంఠాగ్రము గావించుకొని, తమ మేధావృత్తిలను జ్ఞాపకముంచుకొని తమ బాల్యముననుండే నేర్చుచుండిరి. ఈ నోటిపాఠములు చెప్పట వారు మరల మరల వానిని వల్లించి వల్లించి కంఠాగ్రము గావించుకొనుట హిందూ దేశమునందలి విద్యాభ్యాస విషయమున ప్రభుత్వకర్తయైవరిధ విల్లెను. అందులను పూర్వకాలమున బ్రహ్మశ్రుతియ, వైశ్యుజ, శుదనులుండి దమ బాల్యము వేదాధ్యయనము గావించుట వారి భావి కాలపు విద్యాభివృద్ధికి మోక్షసిద్ధికి కారణమయ్యెను.

ఆకాలమునలో హిందువులు తనజీవితమున, బ్రహ్మచర్య గృహస్థ వాక్యైశ్వర్య సన్యాసము మేల్ నాలుకాశ్రమభ్యంబుల ననుసరింపవలసి యుండెను. వానింట మొదటి దశ బ్రహ్మచర్యంబున హిందువులు విద్యాభ్యసనలో గౌరవము గడుపుచుండిరి. ఆర్యులు తమ బాల్యము, యెనిమిది సంవత్సరములు మొదలు పండ్రెండు సంవత్సరములవరకు విద్యాభ్యసన పిల్చుచుండిరి. అనకు యీ నాలుగు సంవత్సరములలోపలనే హిందూ బాలుకులు సమస్తవిద్యలను దాటితేరిన ధీరులుగుచుండిరి గాని వానిలో కష్టమిత సంవత్సరములందు వారు విద్యాభ్యాస మొనరింపగూడదని యొనరింపలేదని శాస్త్రాభిప్రాయముకాదు. కానివైదులు వాదుకనుటట్టి వాసిరిని. దీనివలన సకల గ్రంథముల కాలవాలమై కామక్రోధభావ మదమాత్సర్యంబులకు దూరమై భారవోర హారహారణకటవికట్యంబులకు దూష్యమై నిరంతరమునిర్వాచకరోపకార ముత్త ఫలంబుల గూర్చు చతుర్థక విద్యాభ్యాసమున కదనై పరమై స్థిరమై వెలయుచు బ్రహ్మయన బరగు వేదాధ్యయనమునకు నుకాలమై యిన్ని శాదుల కన్న మిన్నయై యలరాకు చిన్ని శాయన, హిందువులు విద్యాభ్యాసమునై వినియోగించుచుండిరిని తోచుచున్నది. శాగరకతాభివృద్ధివలన దేశపు కాలములు చాలకాలము గొప్పవిద్యలుముములు చేరి విద్యాభ్యాస మొనరించు చందముననే హిందూ బాలుకులు తమ గృహంబులు మాతాపితృబంధుమిత్రజనంబుల వదలి గురుకులవాసంబులగల యెజ్జలకేరి బ్రహ్మచర్యాశ్రమమున తయై వేదాధ్యయనమున గడుపుచుండిరి. ఒక వేదమున ప్రవీణుడగువాడు పండ్రెండు రెంటియందు పండితుడు గానున్నవాడియనది వా లుగ గు మూఁటి యం దు విద్యాంనుండెను. తరువాత ముప్పదియూలు, చతుర్వేద వేదాంగది విద్యా సదభ్యుండగు నలెడు నలువ దెన్నిదివర్క్యంబుల కాలంబు గురుకులమున, గడుపుచుండెను. వైవిధ్యంబుగా. తమకుగల విద్యాభిమానము కట్టుకలకొలది విద్య నేర్పిపెట్టుట విద్యాధ్యయన గురువుల పాతకర్మంబులు పాతనర్థంబులని తమను ప్రకటించె (బోక్షించుకొని, గొప్ప బహుమానంబులవారి పాదాంబుజంబులమీదికి వానస్పేటింక వ్యాసయ ప్రేతభక్తి భూరిత ప్రార్థనముల నలెటి, తమప్రభుభివృద్ధి నూటించు యాశీర్వాచనామృతధార

జేరి తరించుటల యల్లములు పల్లవింపజేయుచుండిరి. హిందూ యాచార ధర్మానుసరణలగు, యెజ్జల తమవిద్యలనుగాని జ్ఞానబోధలుగాని, విత్తమునకు విద్యాధ్యయన మూతమంత్యమున తమ గురుభక్తి పురస్కరముగా వారికి బహుమతు లొసంగవచ్చును.

మంచినిటి యిబ్బంది-నెల్లూరు

అయ్యో, నెల్లూరు మునిసిపల్ వార్డు టవునులో విచారణలు, జనసంరక్షణ చక్కగా చేయబడలేదు. కారణం యేమనగా నెల్లూరు కరణాలపీఠిలో ఆశాదిగా యుంటువుండిన బావి మునిసిపల్ వారు 5 సంవత్సరముల క్రిందట స్వాధీనపరచుకొన్నారు. దానికి నీళ్లు చేదదమునకుగాను ఎన్నియో అర్జీలు పెట్టగా 2 సంవత్సరములకు రాటమువేసివారు. అది వేసిన ఒక్క సంవత్సరములకు శిథిలమయిపోయినది. ఇప్పుడు ఆ బావి 9, 10, మాసములుగా రాటము వగయిరాలు యేమియులేదు. బావిమీద జనలు ఎక్కి నీళ్లు చేదదమునకు చాలా భయంకరముగా యున్నది. ఈ విషయమును గురించి రెండు, మూడు అర్జీలు పెట్టినప్పటికీనీ బావయిలవారికి మామీద దయరాలేదు. మావీధిలో కొర్రాయకూడలేదు. నుమారు 20, 25, ఇళ్లువున్నవి మేమో మంచినిట్లకుపోవలసియుంటే, టవునుపోవద్దగాని లేక బాక కాను కుర్రాయకద్దగాని పోవలసియున్నది. మావీధికన్న

విన్నపిధులలో కొర్రాయాలు వేసియున్నాడు. మునిసిపల్ ఆఫీసరులు ఇదివరకు వీధులు వగయిరాలు కడికి చేసిట్టుగా ఇప్పుడు చేయడంలేదు. ఇప్పుడు చేర్ మెన్, వైస్ చేర్ మెన్లు జన సంగతులం బాత్రిగా విచారింపడం లేనట్లువున్నది.

ఇన్ కంటాక్ నున్న, ప్రావిషనల్ టాక్ నున్న ఇద్దోర్ము కర్కలలు హెచ్చించడం గమనించడంమాత్రము కంపను యున్నది. మేము ఎన్ని అర్జీలు పెట్టిగాని యీపీఠిలో కొర్రాయ చేయడంగాని, బావికి రాట్టుము వేయించడంగాని, యింట్లో వల్ వారికి మాయండు యేమూతమున్న దయరాలన్నది. ఇప్పటి కయినను మాయండు దయయించి కామందలవారు నేరులూ మావీధిని తనకితేసి మాకు పున్నటువంటి కష్టములను విచారించి ఏవిధముచేత నయినా యీ పీఠిలో కొర్రాయ, బావికి రాట్టుము వేయించుదురని మేము తమ ఘనతను మిక్కిలి ప్రార్థించు వారము.

కర్కలాలపీఠి కాపురస్థులు-నెల్లూరు.

కామన్న సభయందు బడ్జెటువర్ష సంవత్సరమున, ఇం పీయలు ఫిఫ్తరెన్సుమతోలగింప వలెనని బా క్టి కు 6-గా ర ప్రతిపాదించగా ప్రతిపాదన అధిక సంఖ్యాబలచే ప్రోసీవే యబడెను. అనుకూలముగ 150 గురుకు ప్రతిపాదనముగ 255 గురుకు సమ్యకుల నొసగిరి.

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది! నేరుగా తయారుచేయునట్టి వారివద్దనుండియే మీకు అవసరమైన బొవధములను తెప్పించుకొనుదు

Daca Ayurvedia Pharmacy Ltd., c
The Place For Economy Genuineness & Reliability
ది డక్క ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మితవ్యయమునకు, శ్రేష్ఠత్వమునకు, నమ్మకమునకు ప్రసిద్ధిచెందిన బొవధశాల
హిందూ దేశముందు అంతటను, బర్మా, సిలోను మొదలగు జాగాలన్నిటిలోను ప్రాంచీయగలవు.
వ్యాధివివరములు తెలిపిన బొవధయోగము ఉచితముగా తెలుపబడును. దరఖాస్తు పంపినచో క్యాటలాగు, క్యాటలండురు యినాముగా పంపబడును.

Head Office :-Dacca 8, 8-1 Armenian Street Decca
Calcutta Branches :-Stand Road. Bhawbanipur. Sovabazar. Bow Bazar.

Advertisement for jewelry featuring images of necklaces and bangles. Text includes: చిత్ర విచిత్ర గజలు కావలసినప్పుడు మమ్ములను మరువకుడు. ఎన్ గజలు, బొంబాయి గజలు, రాజాశ్రీ గజలు, ముగ్గుననవి కలువిధములలో మిక్కిలి అవధికరాలు లును, నిపుణులనైన బనివారిచే మిక్కిలి సాగుగా తయారుచేయబడి అమృతమునకు సిద్ధముగా నుంచబడియున్నవి వెండిగల నూడగలవు. సువర్ణము బంగారమునకు, పీచువెండికి, పూచీనిచ్చెదము. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, 25, వైశాలబాదగోడ్డు, మద్రాసు.

107-108 డిగ్రీల యెండవేడిమికూడ తెలియునుండు పెట్టు? వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య గారి

అమృతామలకతైలము

ను ప్రతినిత్యము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ తైలము కండ్లకును, మెదడునకును చలవకలిగించి, నరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలముచేయుచు తలనోప్పులను బోనణచును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరిసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చువలె వెంట్రుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను దానియ్యెను. యోచన చేయువారికి ఇదిమిక్కిలిమంచి తైలము. సమస్తమైన నేత్రరోగములకును, శిరో రోగములకును జగత్ప్రసిద్ధి చెబును. స్వాకంగు, పోస్టేజుఖద్దులు ప్రత్యేకము. [క్యాటలాగు ఉచితము. ధర 6 అవున్సుల సీసా 1-0-0. అయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ వీధి, మదరాసు.

కలకత్తాలో సత్యాగ్రహము

చీకటి కొట్టునంభముపై దాడి

కలకత్తాలో 11 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు, దార్జిలింగు వాస్తవ్యుడును ఆ సహాయ వాడ నాయకుడును నుదాహరణగా రనుగుణా ప్రమాణుని సోదరపుత్రుడగు లక్ష్మణసింగు అను యువకు డొకచోటలో జాతీయతాకామును మరియొక చోటిలో నుద్దీని పట్టుకొని స్థంభమునకును పెట్టగానే అతనిని అరెస్టుచేసిపోలీసు స్టేషనుకు చేర్చిరి. అతని వెంటచాలయండ్లవలన వందలమంది అనిత రయను బయటపడిరి. ఇతడు బారాబరాకు కాంగ్రెసుసంఘము కలంటిను. ఇదివరకు యశానులవద్ద పిత్తెంగు చేసినందుకు, మాడసాకు లెకని శిక్షచేసిరి. ఈసంఘమును పగులగట్టుటకు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభింపవలెనని కలకత్తాభిలాషకు సంఘ ము వారింకను ఉత్తరదియ్యలేక. కలంటిపై చిక్కుముగ నె యంటుల చేయుచున్నారని సమాఖ్యకు తెలిపెను. (ఆ. వెను)

12-వ తేదీ అరెస్టులు

12-వ తేదీన మరియొక కలంటిను అరెస్టుచేసిరి. 10-వ తేదీ మొదలు పోలీసువారు కర్రలను బట్టుకొని స్థంభమువద్దకా రాత్రములు కాపుగాయుచున్నాడు. నిన్ను ఎండవేడిమిచే ముగానుంటుచే సాయంకాలము 4 గంటలవరకు కలంటియారా లేదు. 4 గంటలపు డొకయువకు, డొకచేరకతాకము నొకచేర ముత్తిపట్టుకొని బహుజనపరిషత్తుపై వచ్చెను. అతనిని అరెస్టుచేసిరి. అతని పేరు గోవిందను భాయా వంటిను. కలంటి 19 వీధులు. ఇతడు కలకత్తా కు క్రొత్తగా వచ్చెను. అతడు ఖద్దరుబట్టలను గాంధీబోసిని ధరిం చెను. అతడు క్రత్యేక మిందుకొరకు నార్నాగుజరాకు నుండి కలకత్తా వచ్చెను. ఇదివర కెరికొకసారి (కలంటిను కారణమున) శిక్షచేయబడెను. ఇదివరకునుగ్గురు సత్యాగ్రహము చేరసాల లోనున్నారు. త్వరలో కేసుచేయబడును (ఆ. వెను)

కలకత్తా యుగాంతరపత్రిక

రాజద్రోహపు కేసు

కలకత్తాలో కంక్షాలో "యుగాంతర" అనుపేరుగల యొక వారపత్రిక ప్రకటింపబడుచున్నది. మేమెల 19 వ తేదీన తెలుగుదేశ పత్రికలో "ధరణీశ్వరులు" అనుశీర్షితో ప్రకటింప బడిన వ్యాసము రాజద్రోహకరమని విశేషద్రవ్యమారసేను, శివ రామచక్రవర్తి, గిరిజాకాంతముఖర్జీ గార్లను (యగ్గురుయవకులు) అరెస్టుచేసి 158 ఏ క్రింద కేసుచేసిరి. వారుయగ్గురును సహస్ర పాదకులును మద్రాసుకువెనున్నారు. ఈమెల 20 వ తేదీకి కేసువాండా చేయబడెను (ఆ. వెను)

దారుణ గ్రీష్మము

కలకత్తాలో నాహాకారము

నిన్న (12 వ తేదీ) మధ్యాహ్నము 12 గంటలపుడు కలకత్తాలో గ్రీష్మతాప పరితాపముగా నుండెను. 108 డిగ్రీలు వేడికనబడెను. ఎక్కరును పీఠులలో నిలవకాలక పోయిరి. పసులన్నియు నిలచిపోయెను. కొన్నిగుర్రములు ఎండ వెట్టుకు క్రిందబడిచనిపోయెను. (ఆ. వెను)

లాహూరులో అరెస్టులు

నేషనుపత్రికా డైరెక్టరు గులాంహుస్సేనుగారిని అరెస్టుచేసిరి

లాహూరు నేషనుపత్రికకు డైరెక్టరును ఇంగ్లండుపత్రి కకు సహాధకుడును గులాంహుస్సేనుగారిని 12-వ తేదీన అరెస్టుచేసిరి. వీరు ఇదివరకు హెబాబులోను రావల్పిండిలోను కళాకాలంలో ప్రాధికరణగా నుండిరి.

లాహూరుకుంటిరుల కేసులో కారాగృహమున కంఠబ డిన కలంటిను లెక్కరు అహీస చేయగా జిల్లాజడ్జి వారిని విడుదల చేయించెను.

గాజీమహమ్మదు ఖర్కసాల అనుమహమ్మదీయ చుర. లోధకుడు బామీను యియ్యకలెనని జిల్లామేజిస్ట్రేటు నోటీసు థంపెను (ఆ. వెను)

స్వరాజ్యపతాక సంరక్షణము

నాగపూరు సత్యాగ్రహము

ఆంధ్రుల సహాయము

గుంటూరు కాంగ్రెసు సంఘము

నాగపూరులో స్వరాజ్యపతాక సంరక్షణమునకు సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు కలంటిను కావలెను. గుంటూరు మండలము నుండి వెళ్లగోరువారు వెంటనే గుంటూరుమండల కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను. వంపబుడు కర్తవ్యుని నిర్ణయింపబడినవారు క్రయాణసంసిద్ధులుగా నుండవలెను. నాగ పూరునుండి రెండువారములు రాగానే వారు బయలుదేరవలెను. వారి క్రయాణపు ఖర్చులకు కాంగ్రెసుసంఘమువారు ధన మొసంగవలెను అని గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు సంఘమువారు తెలిపిరి. (రెండువారము)

రాజమండ్రిలో ఎనిమిదిమంది వలంటీరులు సిద్ధమైరి.

ఈమెల 18 వ తేదీన నాగపూరులో సత్యాగ్రహ మొన రించుట కచటికి వెళ్లుటకు రాజమండ్రిలో 8 మందివలంటీరులు సంసిద్ధులై ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు సంఘమువారికి తెలిపిరి. రాష్ట్రీయసంఘమువారు వెంటనే అనుమతి నొసంగవలెనని క మొదలు (రెండువారము)

నాగపూరులో అరెస్టులు

8 వ తేదీన 18 గురును, 10 వ తేదీన ముగ్గురును అరెస్టు చేయబడిరి. 11 వ తేదీన అర్ధమని అరెస్టుచేసిరి.

నడియాడు వలంటీరులు 75 మంది నాగపూరు వెళ్లిరి

8 వ తేదీ సాయంకాలము కల్లభాయికంటేలుగారి అధ్యక్షతన నడియాడులో బహిరంగసభ జరిగినది. వయల్లిభాయి (మారకు) గారునుడ వంటివారితో వచ్చిరి.

75 గురు కలంటినులు నాగపూరుకు వెళ్లుటకు సంసిద్ధు లైరి. వారిలో 8 గురు శ్రీమతి. వీరి నాగపూరు వాకిర్యుడించిరి. 9 వ తేదీన 75 మందియు నడియాడు నుండి బయలుదేరిరి. వారికి నడియాడులోను వారి మళ్లకు ప్రజలచాల గౌరవముచేసిరి. బరోడాలో నవాబరముల నొసగిరి. వారు బ్రోచి చేరిరి. అచట ఘోషము స్వాగత మియ్యబడెను. అటునుండి వారు 10 వ తేదీన బయలు దేరి నూరకు వెళ్లెదరు. అచట నొక రోజుండి 11 వ తేదీ నటునుండి బయలుదేరి 12 వ తేదీ ఉదయ మునకు వార్దాలో దిగెదరు. పిమ్మట నాగపూరు చేరెదరు. (స్వరాజ్య)

పారసీకమున స్వదేశీ

పైనికులును ప్రభుత్వోద్యోగులును పారసీకపు. ఖద్దరునే ధరింపవలెను.

"పైనికులును ప్రభుత్వోద్యోగులందఱునుగూడ పారసీక మున దేశీయులచే తయారుచేయబడిన బట్టలను, చెప్పులను మాత్రమే ధరింపవలెను." అను తీర్మానము పారసీకపు జాతీయ కథలో యిటీవల నామోదించబడెను. ఈచట్టము నెత్తెంచుట మెల 1 వ తేదీనుండి అమలులోకి వచ్చును. అప్పుడు పాపరకు జాతీయవస్త్రప్రదర్శనముగూడ జరుగును. అది రెండుమెలపాటు జరుగుగా జరుగవలెను. ఇట్టి ప్రదర్శనము లిదివర కెన్నడు నాదేశమున జరుగలేదు. విశేషములనుండి వ్యవసాయపు పనిముట్లు యంత్రములు తప్ప రక్తిసకముత్తల నా ప్రదర్శనమునకు వంక గూడకు. ఈ ప్రదర్శనము ప్రభుత్వోద్యోగుల పరికిలవము క్రింద నే జరుగును. విద్యా కళాచరిత్ర యే మొదట తీనిని నూచించెను. అరేబి ప్రదర్శన సంఘాద్యకు డు. వ్యవసాయ కళామంత్రియు నిర్మాణకళామంత్రియు వా ణివ్యాకాశామంత్రియు సలగురు పారసీక ప్రభుత్వోద్యోగులు (సాహిత్యులును) యగ్గురువర్తకులను సంఘమున పభ్యులుగాను న్నారు ఈస్వదేశీకము సంరక్షణాభిలాష కారితీయులను చూ యటవలననే పారసీకులకులిగవలెను నిశ్చయము. పారసీకల ప్రయత్నములు కొనసాగుగాకయని భారతీయులందఱునొకర దు. (రాంధ్రకానికలు)

లాలా లజపతిరాయిగారు

లాహూరు నేషనుపత్రిక

"లాలా లజపతిరాయిగారికి కానవ్యాధి కలిగియుల వైద్యులు తలచిరి. వెంటసాల వైద్యులు 'ట్యూబులవ్యులెను'నే లజపతిరాయి గారికి వాడుచున్నార.".

ఇదివరకున్న చెరసాల నిబంధనల ప్రకారము ఖజువల రాణుగారి నిపుడు (యా వ్యాధి నిర్ధారణయైనందున) వదలవలెనుగాని క్రొత్తనిబంధన లిపుడే అమలులోనికి వచ్చి నందున అసదుపాయముగూడ తొలగిపోయినది. ఇప్పుడు లాలా జీని వదలనిచో మరి 3 మెలపాటు కారాగృహమున గడవలసి యుండును

ఇప్పుడు ఉచ్చుబుధికముగా నున్నది. కారాగృహ వాస ము ముగ్గురముగాన లజపతిరాయిగారి విడుదలకు కార్యకవత్తు మువారు గట్టి ప్రయత్నము చేయవలెనని కోరెదను" అని చమను లాలాగారు డెయిలీ హెరల్డు పత్రికకు రెండునెలలకి.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రమునందలియుంటున్నచమను మ్యాను కరీమువారికి పండిత సంతానంగా రీసంగతులనే మరి యొక రెండునెలలకి.

కానవ్యాధియని వైద్యు లనుమానపడుచున్నార గాని రక్తమును పరీక్షించువరకు రూఢిగా నటుల చెప్పవలెను.

లాహూరువాస్తవ్యులగు కాక్టరు నివాసమునందుగాడ చెర సాల ఉద్యోగుల కొరక ప్రకారము లాలాజీని పరీక్షించిరి. "కాన వ్యాధియే అనివాడుతోచుచున్నది. చెరసాలఉద్యోగులు గూడ నటులే తెలిపిరి. ఐదేళ్లు ఉపిరితి వ్యాధిగ్రస్తమైంది గాన నిది కానవ్యాధియే కావచ్చును. రక్తము నింకను పరీక్షచేయ లేదు. అంతవరకును రూఢిగా నెప్పవలెనని వారు మాత్రపనికి తెలిసింది.

డాక్టరు చెలికాంగారుగూడ చెరసాల యుద్యోగుల కొరకలైని లాలాజీని పరీక్షించిరి.

"ఇది కానవ్యాధియని వాడుతోచదు. కాశేయమునందు జబ్బులిగినది. కానవలననే ఉపిరితిత్తిగూడ చెడియుండును ఉపిరితిత్తి చెడిన దనుమాట నిశ్చయము. వైద్యులు కానవ్యాధికి చేయవలసిన చికిత్సనే చేయుచున్నార. రక్తపరీక్ష జరిగిన నిజము తెలుసని" వీరుగూడ మాత్రపనికి తెలిసింది అని లాహూరు నేషనుపత్రిక ప్రకటించెను. (హం. కా)

మూల్తాను పురపాలకసంఘము

మూల్తానులో హిందువుల బహిరంగ సభ జరిగినది. "డిప్టీ కమిషనరును మ్యునిసిపలు సంఘమునం డొకసభ్యునిగా ఏర్ప రుపరలెను. క్రొత్తకర్త ప్రకారము హిందువులకును నిక్కుల కును కాలరక్తుక సంఖ్యసానము లొసగబడెను" అనుతీర్మా నము లామోదించబడెను. (ఆ. వెను)

మూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

మూది పీఠము కావలసినవారికి సప్తయి చేయుటకుగాను యా కాంగ్రెసు సంఘమువారు అశేషప్రదేశములకు వ్యాసి సభ్యుడిగా స్థాపన తెప్పించి నిజపరీక్షింపబడుచున్నార. కావలసిన వారు పుత్తెములు వాసినగాని లేక మచితపట్టణమంతరి మా కార్యసామమునకు వచ్చినగాని సరకు సప్తయిచేయబడును ప్రకృ త్తమైంది కోరకును.

బొబ్బి వెంకటశేషయ్య,

చె. వె. నరసింహము.

కార్యదర్శులు.

సత్య వత్స పాఖ్యానము

శక

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహాత్మ్యము. ఇందు శ్రీశైలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణింపబడియున్నది కవిత్వము కడురసవంతమై ముద్దులుముంట గట్టు చున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము శేషట్టిన బాకకుల కొక వద్యమేని వదల మది జనింపదు. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, నెం. 7 తంటు కెట్టివీధి మద్రాసు.

మచిలీపట్టణము నోటిల్ కళాశాలలోని బి. ఏ. తరగతి జూనియరు విద్యార్థులకు 1922 వ సం. త్వరము జూలై నెల 31 వ తేదీ నుండి 4 వ బ్రాంచి (ఫిలాసఫీ) పాఠము చెప్పబడును. ఇదివరలో పఠనం ప బ్రాంచికూడ చెప్పబడును. దరఖాస్తులు పిన్నికూటాగారిపేర వుంపుకొనవలెను.

ఆంధ్ర పత్రిక

1928-వ సం. జూన్ నెల 13-వ తేది

బుధవారము

మాదక పదార్థముల నిషేధము

నాగరకము గలుగజేయుచున్న యనగ్రము లందు మాదకపదార్థములు పరిమానరహితములకు గారణములుగ నున్నవి. మహారాజ్యములు వారి బలమును తెలివిని పలుకుబడిని మద్యపదార్థవ్యాపనమునకు వినియోగించుచు రాక్షసధర్మము నారాధించుచున్నవి. ప్రజలు మద్యమునకై వినియోగించెడి ద్రవ్యమును సదుపయోగమును జేసినయెడలను లోకమునం దెచ్చుటను దుష్ఫలిముండజాలదు. మద్యపానము జాడ్యములకును మరణములకును గారణముగనున్న విధమును లెక్కలు తెలుపుచున్నవి. బ్రిటీషు ద్వీపములందు 1921-వ సంవత్సరమునందు 49,27,00,000 సవరణలు మద్యమునకై వినియోగించబడినవి. ఆ మొత్తము 603 కోట్ల రూపకము లగును. మద్యమువలన బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు 1921-వ సంవత్సరము 300 కోట్ల రూపకముల రాబడివచ్చినది. యూరపురాజ్యముల మద్యముల లెక్కలన్నియును బరిశీలించినపు డిద్దరముల ద్రవ్యము మద్యమునకై వినియోగించబడుచున్నవిధము విశేషమగుచున్నది. పాశ్చాత్యరాజ్యములు తమ యభ్యాసములకు పరదేశములందును వ్యాపింపజేసి బలధర్మ విప్లవములను జేయగలిగెను. ఆఫ్రికా ఆఫ్ఘేనియా మొదలగు దేశములం దాదిమవాసులు మద్యపానవిరతులై వినాశమును బొందిన విధము చరిత్రాంశము. క్రైస్తవమత వ్యాపనమును జేయుటకై పరదేశములకుబోయిన క్రైస్తవభక్తులు సయితము మద్యవ్యామోహమును వదలకను క్రైస్తవమత వ్యాపనమునకు మద్యాభ్యాసమును జరిపించిరి. భరతిఖండమునకును నీనాగరకత గలిగినది. ఆర్యులచే మహాదోషముగ జరిగింపబడిన మద్యపానవ్యసన మిపుడు పరిపాలియై నాగరకలక్షణముగ గ్రహించబడుచున్నది. ఈ సత్యకవితనము సయిత ముంగ్ల పండితుల కావేశాభిమానములను గలుగజేయుచున్నది. అంగ్లాధికారులు మద్యవ్యవహారమును సమర్థించుట కీ దురాచారము దేశమునందు గలదని వ్రాయుట యాచారమైనది. శృతి స్మృతి పురాణేతి హాసములు ప్రతిషేధించిన దురభ్యాసము ప్రజాదరణమును బడసినదనుట యవివేకము. మద్యములకు దోషగ రసాయన యంత్రాలయములందు శాస్త్రజ్ఞులు నిర్మించెడి మాదకపదార్థము లిపుడు లోకమునం దంతటను వ్యాపించి క్రొత్తయువద్రవమును గలుగజేయుచున్నవి. కొకెయను, మార్సెను, వర్మోలు మొదలగు పదార్థములు గలుగజేయుచున్న దుర్మయములు దురంతములు శాస్త్రపరిజ్ఞానమునకు ఫలములు. శాస్త్రపరిజ్ఞానమునకును రాజ్యాంగమునకును ధనార్జనమెఫలమగునపు డిట్టి వివరీతము లెన్నియెను పుట్టుచుండును.

మద్యపానాభ్యాసమునకు మహాసంగ్రామము మహాశత్రువుగ నవతరించినది. సంగ్రామకాలమునందు దేశసంపదలను రక్షించుటకును ప్రజలను ధర్మపరత్వత్రులను జేయుటకును మద్యపానము నకు ప్రతిబంధకములు గల్పించబడినవి. దుకాణ

ములు తగ్గించబడినవి. విక్రయమునకు కాలపరిమితి వర్పడినది. ఇతరనిర్బంధములు గల్పించబడినవి. ఈ యేర్పాటులు నేరములను వ్యాధులను తగ్గించి ప్రజల యార్థిక నైతికస్థితిని బాగుచేసినవి. కాని యద్ధానంతరము మద్యపానములు వారివలుకుబడిని వినియోగించి ఎప్పటిస్థితిని గలుగజేయుట కన్నిరాజ్యములందును విశ్వప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. కాని చిరకాలాగతమైన యభ్యాసమును నిర్మూలముచేయుట ధర్మజాలకు సయితము దుర్భరముగ నున్నది. మద్యపానముల ధనబలమునకు ధర్మబలము మూలదాగవచ్చును. మద్యవ్యాపనమును రుష్యామును అమెరికాయను పూర్తిగ నిషేధించి వి. రష్యాసంగతి యెటులున్నను అమెరికారాజ్యమి విషయమునందు స్థిరసంకల్పమును జూపుచున్నది. నిషేధకళాసమును వాడుకయందు బెట్టుచున్నది. అది కొంత ప్రతిఘటనము నితర రాజ్యములందు గలుగజేయుచున్నను కాలక్రమమున నిషేధ మన్నిరాజ్యములందును కరిపాటిగావలసిన కాలము వచ్చుచున్నది. బ్రిటీషుపార్లమెంటునందు అస్తవ నారీమణి పరిమితమైన నిషేధక చట్టము నొకదానిని ప్రవేశపెట్టినది. దాని గతియే నుగునదియును కాలము తెలుకగలదు. దేశము లన్నియును నిషేధమార్గము నవలంబించుచున్న సమయమునను భారతదేశమునకును నీ పాధన మవసరమైనను మద్యాదాయమును రాజ్యాంగబలమును క్రతిబంధకములుగ నున్నవి. సంస్కరణముగ మద్యమును ప్రజాయత్తశాఖను చేసినవి. కాని ఏ మంత్రియును నాచాయసమస్య భయము వలనను నిషేధ ధర్మము నవలంబించుటకు బూనుకొనలేదు. గాంధీ మహాత్ముని ఉపదేశములు దేశమునందు మద్యపానవ్యాప్తిని తగ్గించుటకు గొంత దోడ్పడినవి. ప్రచారము తగ్గుటవలన తిరిగి ఈ దురభ్యాసము వ్యాపించును. ప్రజలీ విషయమునం దెవను కట్టుదలను జూపి పనిజేయుట స్వరాజ్య సంపాదనమునకు మంచి సాధనము. అట్టి పారిశుధ్యము గలుగునపుడే స్వరాజ్యసభవము ప్రజలకు సాధ్యమగును. భరతిఖండమునకు మద్యపాన మానకు జతగ నల్లమందు కళంకమును గలుగజేయుచున్నది.

చీనాదేశమునకు నల్లమందు పరమానగ్రములను గలుగజేయుచున్నది. ప్రజలు నల్లమందు త్రాగుట కలవాటుపడి నిరంతరము మాంద్యమునందు మునిగి స్వధర్మ నిర్వహణమును జేయజాలకున్నారు. భరతిఖండము కోట్ల రూపకముల నల్లమందును చీనాదేశమున కెగుమతిని జేయుచు ధనము నార్జించుచున్నది. ఇదివర కేర్పడిన యంతరాతీయ నిర్ణయము లి విషయమునను జేసిన నిర్ణయములను భారత ప్రభుత్వ మంగీకరించి నల్లమందు ఎగుమతిని తగ్గించినను నల్లమందు నమ్మి ధనార్జనను జేయుచున్న కళంకము భారతభూమికిప్పటికని గలదు. నానాజాతి సమితి యుద్ధముల నాపుటకును కలహములను నివారించుటకును దోడ్పడజాలకపోయినను నైతికసమస్యలను నిర్ణయించుటకై నను నుపయోగపడుట కొంత ప్రయోజనకరము. మద్యనిషేధము నవలంబించిన యమెరికారాజ్యము నల్లమందు విషయమునను సయితము నాయకత్వమును బూనుట కార్యసిద్ధికి శుభసూచకముగనున్నది. జపివాయందు గూడిన జాతి సమితియందు నల్లమందును నిషేధించుట కన్ని రాజ్యములును సంగీకరించినవి. భారత ప్రభుత్వమును నిషేధము సంగీకరించుచు స్వదేశోపయోగమునందు మాత్రము స్వాతంత్ర్యమును గోరినది. ఆ స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రతినిధు లంగీకరించిరి. కాని

భారతప్రభుత్వము దేశమునందు వివరీతముగ వ్యాపనమునందు గల నల్లమందు వాడుకను సయితము తగ్గించుటకు ప్రజల యార్థిక నైతికస్థితిని రక్షించుటకు దేశమునందు సయితము నిషేధము నవలంబించవలయును. స్వదేశస్థితి యెటులున్నను విదేశమునందలి నల్లమందు వ్యాపారమును నైనను నిషేధింపవలసిన పాధ్యత ప్రజలమీదను ప్రభుత్వముమీదను గలదు. నానాజాతి సమితియందైనను ధర్మప్రతిష్ఠకు గల బలమును ప్రయోజనమును ద్రవ్యప్రతిష్ఠకును జలప్రతిష్ఠకును గలుగజాలక, అమెరికా రాజ్యము తనకు గల ధర్మప్రతిష్ఠను వినియోగించుటకు నానాజాతి సమితియందు జేరి ప్రపంచమునందలి రాజ్యవ్యవహారములందు ప్రమేయమును గలుగజేసి కొనకపోయినను నైతికధార్మిక వ్యవహారములందైనను ప్రమేయమును గలుగజేసికొనుటకు జాతిసమితియందు జేరి పనిజేయుట ధర్మముగ నున్నది. జపివా సభ నిర్ణయముల కనురూపముగ నల్లమందు దుర్లయమైనను సశించుటకు సకలరాజ్యములును ముఖ్యముగ గారణభూతిమైన భారతరాజ్యమును ప్రయత్నించి యన్యాయాజ్ఞి విత్తమునందు భ్రమను వదలుకొనుట మానవధర్మాభ్యుదయమునకు బరమపాధనము గాగలదు. ఈ మహాసత్యమును బోధించిన గాంధీమహాత్ముడు రాజద్రోహదోషమునకు దండనము ననుభవించుచున్నాడు. ప్రపంచమునందు జ్ఞానోదయము గలుగుట కెన్ని కల్పములు గావలయునో పరమాత్ముని కెఱుక!

దేశభక్త లాజపతిరాయిగారి యారోగ్యము

మానవులు దైవఘటనములను ప్రతిఘటించుటకు జేసెడి ప్రయత్నములు మహావిషాదమును గలుగజేయగలవు. దయామయడైన మహాదేవుడు క్షమింపలేని మహాపరాధములు లేవని యన్ని మతములును బోధించుచున్నవి. క్రైస్తవమతమునకు ప్రాణము క్షమణీలము. క్రీస్తు స్మరణమాత్రమే సకలపాపాపశమనమును జేసి స్వర్గ వాసము నీయగలదు. కన్నుకుకన్ను అంగము కళంకము బలిగావలయు నను నైతానుసిద్ధాంతమును బరిహరించి క్షమార్పణసిద్ధాంతమును బోధించి క్రైస్తవమతమును క్రీస్తుసమర్థించెను. క్రైస్తవమతస్థుల మనువారవలంబించెడి పద్ధతిమాత్రము వారి మతసిద్ధాంతమునకు విరుద్ధముగ నున్నది. జ్ఞానులందరును క్రైస్తవమతము పాశ్చాత్యరాజ్య మహిమలందు మృతక శేఖరముగనున్నదని తలచుటయందు విచిత్రము లేదు. దేశభక్తిని దైవభక్తిని బోధించిన గాంధీమహాత్ముడు, లాజపతిరాయి మొదలగు మహానుభావులు దేశద్రోహమునకును రాజద్రోహమునకును నిర్బంధములనుభవించుట దైవదుర్విపాకముగాని ధర్మముగాదు. లాజపతిరాయిగారి రూరోగ్య స్థితియందున్నటులు కొంతకాలము నుండియును వార్తలు బయలుదేరుచున్నవి. ఈ దేశభక్తునకు కానరోగ లక్షణములు గనుపించుచున్నటు లనుమానము గలుగుచున్నది. లజపతిరాయిగారి యారోగ్యమును ప్రాణమును భరతిఖండమునకేకాకను ప్రపంచమునకంతకును నుపయోగకరము. అట్టిమహానుభావుని అనారోగ్యస్థితియందు నిర్బంధమునం దుంచుట సకల ధర్మములకును విరుద్ధము. సక్లాతు వాలాగారు పార్లమెంటునందు వింటురుకనుప్రభువును లాజపతిరాయిగారిని విడుదల జేయుట ను గురించి అడుగగా ఆవిషయమున యిండియామంత్రియిండియాప్రభుత్వమునకు వ్రాయుదలంప లేదనియును యిండియా దొరతనమువారే తగినరీతి నెనరింపగలరనియు నలెడునుడినెను. ఉద్యోగుల ప్రతిపాసంగ

పరస్పర విరుద్ధమైనవి. జయిలు బంధనల ప్రకారము వివాహాధికారిని వానిని విడుదలచేయవలెను గాన లజహతిరాయిగారి కప్పుడే విడుదలచేయవలెను అన్నది గాని క్రొత్తనిబంధనల నిపుడే అమలలోనికి తెచ్చిరి. వానిననుసరించి యీసాక్షిగమగుడ రద్దుపడి పోయినది. లజహతిరాయిగారికిను రి నెలలు కారాగృహమున నుండినగాని కియోకాలము పూర్తిగాదు. ఈ విషయమున ఆ గ్లడేషపు కార్మిక కమిటీవారు శ్రద్ధవహించవలెనని డి. చమనలాలుగారు వారికి తలపెట్టినవారి. లాలాజీని పరీక్షించవలెనని డాక్టరు నీలచందుగారిని జయిలు వైద్యులు కోరగా వారు పరీక్షించి యిది కాసవాధియే యని తెలిపిరి. జయిలు వైద్యులుగూడ నటులే ఆభిప్రాయ పడిరి. ఈ డిజిట్టు డిపార్ట్మెంట్ వ్యాధిగ్రస్త వైద్యుని అందరు నెవ్వరొకరి. రక్తమునుమాత్ర మింకను పరీక్షించలేదు. దానిని పరీక్షించినగాని యిది కాస వ్యాధియని నిర్ధారణగా తెలుప వలెనని. జయిలు డిజిట్టుగల కోరిక ప్రకారము డాక్టరు బెలరాంగారు గూడ లాలాజీని పరీక్షించిరి. ఇది కాస వ్యాధి (ట్యుబర్క్యులోసిస్) కాదనియు కాలేయమునందలి వ్యాధివలననే డిజిట్టు తిగిగూడ వ్యాధిగ్రస్త వైద్యుని దనియును వారునుడివిరిని లాహారు నేషనుకాత్రిక వ్రాయుచున్నది. ప్రస్తుతము కాస వ్యాధికి చేయ దగినచికిత్సయే వైద్యులు చేయుచున్నారు. విశ్వ రక్షణభారమును బూనిన విశ్వనాథుడే యీ విమల చరిత్రునికి సంపూర్ణాయురారోగ్యాదు లొసంగి బ్రాచుగాత యని కోరెదము.

గాంధీమహాత్ముడు: సర్ శంకరనాయకుగారు

అసహాయోద్యమమును గాంధీమహాత్ముని సర్ శంకరనాయకుగారు నిష్కారణముగ నతీతరముగ నిందించుటయు, బాంబాయిలో జరిగిన నానాకీల నాయకులసభ కధ్యక్షతవహించి సభామధ్యమున పట్టరాని దురాగ్రహమున నధ్యక్షతనువదలి సభ నుండి తీచిపోవుటయు, అంతటితోనైన శాంతి నొందక “గాంధీ అరాజకము” అనుపేరుతో నొక గ్రంథమును వ్రాసి ప్రకటించుటయు లోకవిదితమైన విషయములే. ఆ గ్రంథమునందు తన కవమాన కరములగు విషయము లున్నవనియే సర్ మైకేలు పీడియారుగారు సర్ శంకరనుగారిపై నాంగ్లదేశ మున మానవప్రాభియోగమును తెచ్చియున్నారు. జగద్వంద్యుడగు గాంధీమహాత్ముని సర్ శంకరను గారిటు లనవసరముగ నిందలపాలు చేయుటవల నను పాశ్చాత్య నిరంకుశోద్యమంలో మిక్కిలి తీవ్రస్వభావులైనవారైనను వ్రాయు సాహసింప జాలనిరిని స్వదేశీయులగు శంకరనాయకుగారు మహాత్ముని సర్వేత్తముగ నిందించుటవలనను సకల ప్రపంచవాసులకును ముఖ్యముగా భారతీయులలో హెచ్చుమండికిని సర్ శంకరనుగారిపైగల కారవభావము క్షీణించెననుట కెట్టి సంశయమున లేదు. ఇట్లు తాము ప్రజలకారవమును గోలుపోతిమని సర్ శంకరనుగారుగూడగ్రహించగలుగుట చాలఅనుకూలము. గత వత్సరమున ఏప్రిలు 4 వ తేదీని సర్ శంకరను గారు బాంబాయి నగరమునందలి యిండియను సోషలు రిఫార్మరుపత్రికా సంపాదకులగు కె. నటరాజునుగారికి వ్రాసిన లేఖ వేరొకచో ప్రకటించబడెను.

“మీరందరను గాంధీగారిపట్ల భక్తిగల వారివలె పైకి కబురులు చెప్పుచునే గాంధీ గారిని నాయక పీఠమునుండి తొలగ ద్రోసి తిరి. మీ భక్తి ప్రవృత్తివన్నములు నాల్గు తుదనుండి వెడలినవే గాని మనఃపూర్వక

ములు కానే గావు. నే నన్ననో (వ్యవహార సంబంధమున) గాంధీగారిని నిందించు మనఃపూర్వకముగ నివ్వబడిన గూడ గాంధీ గారిని కారవించుచునే యున్నాను. గాని క్రొత్తకు నాపై కారవములేదు గాననే నీ విషయమున శ్రద్ధగా పనిచేయబూనినచో ప్రజలు వివేకార్థములను కల్పించుటకు సాగోచి మైన నే నందులకు సిద్ధముల లేదు.”

అని సర్ శంకరనుగారు నటరాజుగారికి వ్రాసిన లేఖయందు వివరించిరి. సర్ శంకరను గారి నిర్భయ స్వభావమును నిశ్చల దేశభక్తిని సంఘసంగ్రహభిరతిని గూర్చి ఎవ్వరును సంశయించజాలరు. శిశుకోపికి పశ్చాత్తాప ప్రాబల్యము విధిక్యతమగుట వలన పరిమళాంత స్వభావుడగు గాంధీ మహాత్ముని నిర్దోషత కముగ తూలనాడి సంహవలన తమకుగలిగిన మనస్తాపమును కోవను లయ్యు నకుటిలస్వభావులగుటచే సర్ శంకరనుగా రిటుల వెల్లడించిరి. ఇది చాలప్రశంసనీయము. సర్ శంకర నుగారు నువీనటుల గాంధీమహాత్ముని పట్ల నిశ్చల భక్తి గలవా రిపుడందరియే చెప్పవలసి వచ్చుచు న్నది. శ్రీమూర్తి విజయరాఘవాచారిగారు తెలిపినటుల మహాత్మునిచే నత్యంతముగ నిశ్చలపరిపాలన వారిలోనే వెక్కిరిండు మహాత్మునిపట్ల నిపుడు కృత్రిమభక్తిని చూపుచున్నారు. ఇది కాలమహిమ. కాలనిరూపకుడగు సర్వేశ్వరుడు భక్తరక్షకుడు ధర్మసంస్థాపకుడు సత్యప్రియుడు గాన నా దేవదేవుడు సత్యధర్మనిరతుడును సమకాలీనులగు మహాత్మునికి విజయము నొసంగుట ధ్రువము. ద్వేషభావ మూనుటయే గాక దానిని కఠినతమముగ వెల్లడించుటకు గూడ జంకని సర్ శంకరను నాయకుగారే యిటుల తమకు మహాత్మునిపట్ల గల పూజ్యభావమును వెల్లడించుచు కళుభక్తిని వెల్లడించువారిని మండించుట చాల సమయానుకూలము. దీనిం గనియైన దేశీయులు తమ ధర్మమును లెస్సగా గ్రహించి మహాత్ముని బోధనల సత్యకమింపకుండు కొనసాగితురు గాక యని నమ్మెదము.

నాగపూరు సత్యాగ్రహము - ఆంధ్రుల కార్యదీక్ష

ఈ నెల 18 వ తేదీని గాంధీమహాత్ముని శిక్షాదినమగుటచే ఆ నాడు నాగపూరునందు సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు వివిధ రాష్ట్రముల వారు చేరి ఆంధ్రుల వలంటీరులకు మించకుండు వంప వలయునని నాగపూరు సత్యాగ్రహసంఘము వారు ప్రకటించిరి. ఈ యాహ్వానమున కప్పుడే ఆంధ్రవీరులు సంసిద్ధులైరిని నేడు గుంటూరు రాజ మహేంద్రవరములనుండి వచ్చిన తిరితివార్తల వలన స్పష్టమగుచున్నది. రాజమహేంద్రవరమున ఎనిమిది మంది వలంటీరులు నాగపూరుకు వెళ్లుటకు సంసిద్ధులై కాంగ్రెసుసంఘమువారికి తెలిపిరి. వారు రాష్ట్రీయసంఘమువారి అనుమతికొరకు నిరీక్షించు చున్నారు. నేడు నెల్లూరులో జరుగనున్న రాష్ట్రీయ సభలో నీ విషయము చర్చించబడుననియు అవశ్య ముగా వరుమతి యొసంగబడుననియు మాకు గట్టి నమ్మకము గలదు. నాగపూరు వెళ్లుట కంగీకరించిన వలంటీరులు వెంటనే తెలుపవలెనని గుంటూరు మండల కాంగ్రెసుసంఘమువారు గూడ ప్రకటించిరి. దేశమునందు కలతలు కక్షలు కయ్యములు నాగాజంబరములు కడు ప్రజలముగా నున్న ఈ కాలరాత్రియందీ సత్యాగ్రహసన్నాహ మొక్కటియే సాధామనీలతకవలె నలరారు చున్నది.

దేశీయు లీ సందింభమున పాల్గొనుటకంటె ప్రధానమును కవిత్వమునగు కర్తవ్యము వేరెద్దియును లేదని మేము ట్టికన్యకముతో విన్నవించుచున్నాము.

కమిషనులు, కమిటీలు.

(న్యూ ఇండియా)

ఈ దేశమునందు దేశీయ కమిషనులు, కమిటీలు నియమించబడెను. వీనినిసూర్య కిరణరథ వికరముగ వ్రాసిన ఇందికపు సంఘమునకు ముందు కృతజ్ఞత జూపవలసియున్నది. కమిషనుల కమిటీవిచారణల ఫలిత మేమైనదియు తెలుపబడలేదు గాని విచారణల కై ఎంత కృషియైనదియుమాత్రము తెలుపబడెను. ఈ రెండు పదములకు గల భేదమును తెలుపలేదు. గత పరిసంకర్షణలలోపుగ 65 కమిషనులు కమిటీలును నుండెను. వానిలో కాసునధుల శిగ్గానముల కలన 18 యొ, ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడినది 41, బాయలువారిచేకలన 2ను భారత రాజ్యాంగ మంత్రి నిర్ణాయించిన నియమించబడినది 4 గున, ఈనాటి విచారణలకు కృషియు 68.12 లక్షలయ్యెను. పారసీకోద్యోము లను గూర్చి విచారణ చేయుటకు నియమించబడినది 22 యొ గుటను సంఘమునకు 10.52 లక్షల యాభ్యుదయ వ్యయమయ్యెను. సంస్కరణముల నిధానము నూర్చి నలహా నొసగుటకు వర్తకులము గారినిన సాతుబో సంఘమునకు 629 లక్షలు, 45 నిలియం ఆస్తిగారి యాజమాన్యమున కూడిన రైల్వేకమిటీకి 445 లక్షలును, కలెక్ట్రా విశ్వవిద్యాలయ కమిషనుకు 8.70 లక్షలును, భారత ఆర్థిక విచారణ సంఘముకు 8.81 లక్షలును భారత పారిశ్రామిక విచారణ సంఘముకు 304 లక్షలును నయ్యెను. ఇతర కమిటీల వలనను కృషి వధికమయ్యెను. 45 భావను బ్యాంకులను స్వీకృతగా కరెన్సీసంఘమునకు రూ 2.88 లక్షలు, ఇందికపు కమిటీకి 1.62 లక్షలు, పంచదార కమిటీ 2.70 లక్షలు, వర పతిసంఘముల కమిటీ 1.80 లక్షలు నెలసాలల విచారణ సంఘము 2.28 లక్షలు, అనేక కాళులనుగూర్చి జరిగెను. హామీ దివాన్మెంటులో 16 రైల్వేకాళులో 6 జిల్లీవర్కుకాళులో 6 వైసి కాళులో 5 ను విద్యాకాళులో 5 ను, భారతవర్తక సంఘకాళులో 6, రామ్య కృషిసాము 6, పరిశ్రమలు 8, ఆర్థికకాళులో 5, విదేశీరాజ్యంగకాళులో 4, వైచారణ జరిగెను. ఇందికపు సంఘ ముదహరించిన జిల్లీలో చేరి కమిషనులు మూడువచ్చి. ఇట్లుండ మరల నొక రాష్ట్ర కమిషను నియోజించబడినది. కమిషను భర్తలపేర్లు ఈడింతు ప్రకటింపబడి యున్నది- 1928-29 వ బడ్జెటులో ఈజిల్లివ సర్వీసుకుమిషనుకై 3 లక్షలును, భారతవర్తక విచారణసంఘమునకై 1 లక్ష యొ ప్రత్యేకింపబడినవి. మరి రెండుసంఘములు ఎవరుసంఘము వైసి, స్వరాజసంఘములనుగూర్చి జిల్లీలో కేర్పరేదు. ఏల నవ హరింపలేనో, ప్రభుత్వమువారు సమాధానము దొరుకుననియుండును. వైసికాళు నందు ఎంత దుర్భర్యము వరుమండిదియు ప్రజలు దెలుపుటకు ప్రభుత్వమువారు సంకేతించిరి. భారతసేనలు ఇ. పీ. యల్ సేనలు భారతము హైదరాబాద్ సభ కృషికిరింది ఎవరుసంఘ నివేదికను నూర్చి విశ్వాస గావించును. రాజ్యాంగ మంత్రికిని భారత ప్రభుత్వ మునకును ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచునే యున్నవి. ఈ లోపుగ నెలభయ్యి 60 కోట్లకు తగ్గింపరాదని నేపావాడు తని తలంపని ఇందికపుసంఘము వ్రాసెను. ఇన్డియను కమిషను కిపాల్గులకు ఫలితముగ సాము 668 60 లక్షల కృషి మధికమైనది. ఇదిగాని చిల్లర ఎంతయోదవ్యము వ్యయమైనది. విచారణల ఫలితము ద్రవ్య వినియోగమును బట్టియుండి మేము చెప్పుచులేము. ప్రజాసామాన్యముయొక్క విద్యాధికృతతను బట్టియే మనము తెల్పవలెనని. అంతిముగాక కమిటీలయొ రిజుమెంటు లాభముందినను, సామాన్యముగ నిన్ని నిగుమించి యుండుటచే తగిన ప్రతిఫలము లేదని ఇందికపు సంఘము తలంపెను. ఇందిక పెద్ద యేర్పాటులను తిరుగుగ గావించరాదు.

డాక్టరు బెనెంట్:—డాక్టరు బెనెంట్కు ఇచ్చుచు కమిషను ఆరోగ్యము కలుగుచున్నది. రాగవారము నుండు నమె తమ కనియ యథావిధిగ నిర్వహించుచున్నదియు తెలియుచున్నది.

మికడకన్యాసము:—జగల్గుగలయొక్క అభివృద్ధి కరింది ఎమ్. ఎస్. కోటికర్క. పి. పి. గురువారము 14 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు జగత్సమైతికి 50, 1 వ సంవత్సరము కృపానానం దుకృషినిరుగు.

ନାଓଡ଼ି

సమాధానమునకు పనివాంఛించినను నమ్మింకలేదుగాని
వారిలో చాలవంది పనిలో ప్రవేశించుచున్నార. అన్ని విజ్ఞా
నాను తపిచుచున్నది, కొన్నిటిలో సుఖముందియు కొన్ని
లో నుదురుకలుపుచున్నది. పనిలేదుగానున్నాడు (ఆ. 12)

విదేశ వార్తలు

లజపతిరాయగారి ఆరోగ్యము

కామన్వెల్త్ యందు ప్రస్తుతము

శిక్షను తగ్గించుటకుగాని ఆరోగ్యమును విచారించుటకుగాని కార్యదర్శి నిరాకరించుట

లండను, జూన్ 11:—లలా లజపతిరాయగారు తమ వ్యాధిచే బాధపడుచుంటుంటే, ఆతని వయస్సును, భారతదేశమున కాలి జొర్రుక గొప్పసేవలను గమనించి, ఆతని ఇంకను ఆనధనింపవలసియగునని కలెక్టరులయను కట్టుబెట్టవలెనని కామన్వెల్త్ యందు సకలతావాలగారు కోరిరి.

వింటర్లను ప్రభువు ప్రత్యక్షతర మొసగుచు, ఈ విషయముల నిశ్చయించు కొనుటయందు భారత ప్రభుత్వమువారికి అధికారము గలదనియు అందుచే భారత కార్యదర్శి జ్యోష్యుని గిరియ కొనడనియును నుడివెను.

లలా లజపతిరాయగారి ఆరోగ్యమును చూచి కనుగొనెదరా యని రీతిను చేసిన గారు వింటర్లను ప్రభువు నడిగెను. వింటర్లను ప్రభువు ప్రత్యక్షతర మొసగుచు ఈ విషయమున మీ ప్రభువుతో సంప్రదించెద నని నుడివెను. కాని ఒక ఖయదీ ఆరోగ్యమును గురించి ప్రస్తుతము వివరముల కనుగొన నెడల నిఁచివడి ప్రతిభయిది ఆరోగ్యమును గురించియు వివరముల గోరుచుందురు, అందుచే ప్రజాధీనమైన దుగ్గచామగు భారత ప్రభుత్వము భారత ప్రభుత్వాధికారులు, ఖయదీల ఆరోగ్యమును నిర్ణయమునకు వచ్చునని నమ్ముటకు తగిన కారణము లేకపోవుటచేత చేసిన గారి నూతన సంగీకరింపవలసి దెలిపెను.

లాసేను సమావేశము

మరియొక కీమనీతి

లాసేను, జూన్ 11:—కుమార్ ప్రభుత్వమునకు, తమ వాతావరణమునై డి. కరాను ప్రాంత వాతావరణము చెల్లించెదని చెబుచు ఇన్స్పెక్టరు పానాగారు మిక్రమెంటరీ కమిషనరీ భవన వ్యవహారముల తిరిగి కీమనీతియ్యెను.

పల్లికు సర్వీసులు

మాస్టర్ల గార్డయను పత్రిక సలహా

లండను జూన్ 11:—పల్లికు సర్వీసు కమిషనును గురించి “మాస్టర్ల గార్డయను” పత్రిక సంపాదకీయ వ్యాసమునందులు వాసెను. ఎంతయో చరిత్రావధానములకు ఉద్దేశ్యముగా మూలాధారమును కుదముట్టించుట భారతదేశాధిపతి కనుకూలముగాదు, భారతదేశము, స్వాతంత్ర్యమును బాధ్యతాపూరిత స్థానమును గోరుచున్నది. కానిదేశము నందలి విభేదములచే, చాలకాలమువరకును, వివరకు నుండియు హంగ్లదేశము సరఫరా చేయుచున్న అధికారులు భారతదేశమున కవసరము కలిగియుండు మార్పు కంటే ను నూడ ప్రస్తుత మత్యాసకృతమైనది, వరసరము సరిగ నధిమోక్షమును. భారతదేశ చారిత్రమును సాంఘిక చారిత్రమును, అభ్యుత్థమగు భారతీయ వైభవమును, ఎక్కువ వరించుచు గల్గించుటవసరము.

పల్లియను మంత్రివర్గము

లెహరను జూన్ 11:—కర్మియను మంత్రివర్గము రాజీనామా నొసగెను.

సామ్రాజ్య వాయువార్తలను నిర్మాణమును గురించి సామ్రాజ్య ఆర్థిక సమావేశమున చర్చింపబడునని ప్రభుత్వ ప్రధాన కామన్వెల్త్ యందు దెలిపెను.

బ్రిటిషు జాతీయ ఋణముల నిధి నేర్పరచి ప్రస్తుత వర్షములందుకు 40 మిలియనులను రాబోవు వర్షము 45 మిలియనుల తరువాత 50 మిలియనుల నొప్పొనగా అందు నింపవలెనని తీర్మానము కామన్వెల్త్ లో సంగీకరింపబడెను.

బల్గేరియా విప్లవము

ప్రజల ఆనందము

నూతనమంత్రివర్గమువారి ప్రకటనము
సోఫియా జూన్ 10:—బల్గేరియా ప్రభుత్వమును కూల దొరయటను చేశుచు దన్ని ప్రాంతములవాగును వర్షించిరి. నూతనమంత్రివర్గము వారు గావించిన ప్రకటన యందు ఇట్లుంటును. నూతన ప్రభుత్వమును ఎంతటి దౌర్జన్యమైనను చరిత్రజేయబోదు. ప్రజాసామన్యముయొక్క ఆనందముచే నీ ప్రభుత్వము ఒలపరుపబడెను. నిజమగు ప్రజాస్వామ్యపాలనమును తిరిగి స్థాపించుటకు నూతన ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి.

నూతన మంత్రివర్గము

కలనలు పూర్ణాపుగాను సంగ్రామమంత్రిగ నియమింపబడెను. కాలాపుగారు విదేశాంగ మంత్రిగ నియమింపబడెను. ఈ దినమున బ్రిటిషు, ఫ్రాన్సు, ఇటలీల ఆమెరికనురాయ భారతర కార్యాలయములకర్త ప్రజలగుంపువారు గొప్ప ఆర్భాటము నొసర్చిరి. నూతన ప్రభుత్వమువారు దృఢముగ కాంతిని కాపాడెదనని లాజనీపు గారు విశేషము రాయవారుల కథలు మొసగెను. ప్రాంతమంత్రు లికపురు విదేశీయ రాయబృందములవారి కిట్టి ఆభయమునే యొసగిరి.

ఇదివరకు మంత్రిలుగ నుండి నూతన ప్రభుత్వముచే నరెట్టు జేయబడిన నూ చాపు మిక్రమెంటరీ కమిషనరులదిరి

నైనిక శాసనము ప్రకటించబడెను

ఆస్ట్రేలియముకర్మయ వార్తాపత్రికలయొక్కయు స్వాతంత్ర్యముతో జ్యోష్యులు తుచ్చుకొనవలదని నూతన దేశీయాంగ మంత్రి స్థానక సంఘములకు త్రవ్వకరయ్యెను.

నైనిక శాసన మింకను ప్రకటించబడలేదు. తండ్రి, తెలిపాను వ్యాపారములు యథావకారముగ నే నిర్వహింపగ సాగుచున్నవి.

స్వల్పపౌరాటములు

సామాన్య వ్యవసాయకుల, కుటుంబానికి విప్లవకారులకును అచ్చటచ్చట స్వల్పపౌరాటములు జరిగెను. ఇదివరకు విప్లవము నందు నల్లను పోలీసులు, ఒక స్వల్పమ మార్కెటు వాతులైరి.

ప్రత్యేకమంత్రి గాక క్యూసాయకుల సంఘకార్యనిర్వాహక వర్గమువారును, మరింతయు కొందరును నూడ నరెట్టు జేయబడుదని దెలియచున్నది.

విప్లవ కారణము

ఇటీవల సర్వీయను మేనిషోనియా యందలి బల్గేరియా కొకట్టిను యుద్ధయమును అణగదొక్కటకు బల్గేరియా ప్రాంత మంత్రి కర్మయవారు సర్వీయాతో గలసి గావించుకొనిన యొడంబడికచే జరిగించిన అసంతృప్తియే ప్రస్తుత విప్లవమునకును నిమైక కారణము.

విదేశీయ అభిప్రాయములు

జుకోపుగారు తనవిజయమును నిజపు కొనకలెనంటే నైవ్యమును బలపరుచుననియు అట్లొచ్చుట లిటిలు ఎ. టె. టి. బారోకిరింపరిని ఫ్రాన్సు మంత్రిలు తలంచుచుండెను. ఈ విప్లవ తరుణమును తుక్కుటలు తమ స్వలాభముల కొరకువయో గించుకొనెదనని “వెటిలు జర్నలు” భయపడుచున్నది.

సర్వీయాసిద్ధి

బెల్గ్రేడు, జూన్ 10:—విప్లవవార్త జేసతోడనే సర్వీయా మంత్రివర్గమువారు సమావేశమై చర్చించిరి. ఈ విప్లవము బల్గేరియా జాతీయవ్యవహారమే యొనెను, ఇందువలన నూల్లియొడంబడికకు భంగముగలదనియు అందుచే సర్వీయా వ్యవహారముల కొందు జ్యోష్యులు గలదనియు స్వంత అధికారులెంచుచున్నారు.

సప్తపరిహార సమన్వయ

బ్రిటిషుమంత్రివర్గము

లండను జూన్ 11:—కర్మయ మేమోరాండమునుగురించి చర్చించుటకు మంత్రివర్గమువారు సమావేశమైరి. ఈ సందర్భమున ఫ్రాన్సురాయబారి ఫ్రాన్సు అభిప్రాయములను తెలుపగా వ నినిగూడ విచారించిరి.

యూరనందు సాత్వికనిర్దేశమును వెంటనే వరలివేయవలెనని గోరుచు మిక్రమెంటరీ యంత్రము సేక గ్రీకులుగ నొక శత్రుకు తయారుజేసి జర్మనీ కంపెనెలని పాయింకేరుగాను చాల ఆతురతతో నున్నారని నమ్ముచుగు తావునుండి దెలియచున్నది.

వచ్చుపరిహారమును గురించి చర్చించుట కిది ప్రభుత్వమున

జరుగవలసిన విషయముని పాయింకేరుగా రెంచుచున్నారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రన్నిటికంటె ముందుగా నమ్మపరిహారముల చర్చయే జరుగవలెనని దృఢముగ నమ్ముచున్నారు.

యూరనందు హత్యలు

ఫ్రాన్సు క్రొర్యాములు

బర్లిను, జూన్ 11:—గతరాత్రి డార్టుకు డునందు బదుగురు జర్మను ప్రజలు తుపాకిగుండ్లచే చంపివేయబడిరి. రాత్రి పీఠులందు తిరుగురాదని ప్రకటించిన కాలమునకు నైన నింకను పీఠులందు గాన్నించినవారి యందరివైనను ఫ్రాన్సు నైపులు తుపాకుల ప్రేల్చిరి. పురమందిరమునెడకు రెండు మరణింకులుండుబడెను.

నైనిక శాసనము ప్రకటించబడుట

బర్లిను, జూన్ 1:—దార్మియందు సగరమునకు కరిగర ప్రాంతములందును ఫ్రాన్సు అధికారులు నైనిక శాసనమును ప్రకటించిరి. ప్రముఖులను చాలమందిని, జామీనుగా నరెట్టుజేసిరి. ట్రాను మోటారుబండ్లను అందుపోవుచున్నవారిని వరికోధించుచుండిరి. ఫ్రాన్సువారు 100 మంది నరెట్టుజేసిరి, పట్టణమంతయు నిరసమయ్యెను. ప్రజలెవ్వరును వెంటపట్ట వచ్చుటలేదు.

అరెస్టులు

దార్మియందుండు డిప్యూటీ పోలీసు పెసిడెంటు డి. ప్యూటీ జ్యోమాస్టరును మరి 100 గలరు అరెస్టుజేసిరి. గత దినము పీఠులందు గావించబడిన ఇరువురు ఫ్రాన్సు అధికారుల హత్యల సందర్భమున నిట్లొచ్చుబడెను.

ఒక బెల్జియను కాశలానైకునివై తుపాకిగుండు వదిలబడెను. నైనుడు తిరుగ ప్రేల్చెను. ప్రభుత్వము తుపాకి ప్రేల్చినవాడు పోషిపోయెను.

చర్చికేసు

లండను, జూన్ 11:—ఏకాగ్రముచే చర్చిగారు విచారకార్యము భారతదేశమునకు పంపబడవలెనని డెటువవలెనని భారత కార్యదర్శిని గోరుచు, పోలియను కార్మకులు అట్ల ప్రకారము కింకనైచించివారు ముద్దాయిని వకలివెట్టకలెనని తీర్పుజేసిరి (చర్చిగా ఇండియనురైల్వే బోర్డు సభ్యుడు మే 18 తే తీరదు ఇండియను పీసలు కొండననుసరించి నేగమొనర్చెనని కేసుచేయబడెను.)

ముద్దాయి వాదన

ముద్దాయి తరపున కో. మన్. లుహోలు వాదించెను. ముద్దాయి నేరమొనర్చెనని నమ్ముటకు తగిన ఆధారము లేదనియు చర్చిగారు ప్రానినబాలులనే ఆధారమొనర్చుకొని నేరమోషించబడినను అతడు తెలిసిగా నున్నప్పుడు ప్రాయశ్చిదనియు, చిత్తము సరియగుస్థితిలో లేనప్పుడు ప్రానియొండెననియు ముద్దాయితరపున వాదించెను.

వ్యాయముర్తి డార్లింగుగారు తీర్పుకేసును చర్చి 418 రూలు వి. పి. సి. కింద నేరమొనర్చెననియు, కాని ప్రస్తుత మారకు 161 సెక్సెన్ కింద నేరమోషణ మొనర్చబడియెననియు ఈ విషయమున నిబంధనల చర్చింపవలెననియు దెలిపెను. ముద్దాయి లేఖలు, కుత్తిసీరము లేఖ్యుడురచివబడలేదని వ్యాయముర్తి ఎంచి ఈ సందర్భమున నిబంధనను చర్చించుటకు అంగీకారమొసగుచు తీర్పుచేపెను, కాని సాల్వరు గారుగూడ నిం దేకీభవించెను.

కర్నూలు జిల్లా కోర్టులోని

వి. పి. 14/1921 లోని అర్జి దార్లు

1. జై ని చిన్ని పుల్లయ్య. } సా. కో. వెలకుంట తాలూకా పెట్టి
2. నుబ్బరాయడు } కొటగ్రామం తా. పురము
ఈ నెంబరులో కేసున డి. కె. శ్రీనివాసరావునైన నేను యందుకు సకలమయినవాడికి తెలియజేయుచునగా? నై పిటిషనుకు సంబంధించిన సీరచరారులను రిజిస్టరు నైన నేను యూనెల 16-17 తేదీలలో కో. వెలకుంట తాలూకా పెట్టి కొటగ్రామంలో బహిరంగముగా యెలంపేయబోవుచున్నాను. గనుక సదరు వి. పి. లోని ఋణ దాతలు అందరన్న ఆ కేసు వాటికి ఆ గ్రామంలో హాజరువుండవలెను. ఆ భీరు నవాలు దార్లు సవాలు మొత్తము పూర్తిగా వెంటనే నాకు చెల్లించవలెను. యెలండికి జడ్జివారు ఖాసుంచేసిన తర్వాత నాకు సీ. రా. ప్రి. గొన్న వారలు వారి స్వంతభుక్తులతో విక్రయ వస్తావేజు ప్రాయించి రిజిస్టరు చేసికోవలెను, అని యందుకు తెలుపబడుచున్నది.

డి. కె. శ్రీనివాసరావు,

రిజిస్టరు 7-6-23.

(778)   ಮ. ಕೆ. ಶಿವರಾಜು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

Ready For Sale. THE BUSINESS DIRECTORY OF INDIA, BURMA & CEYLON.

A Comprehensive Directory of the various Business-men,
Exporters and Importers, Firms, Factories, Mills, Manufacturers,
Merchants & Industries of the principal Cities,
Ports & Towns of India, Burma & Ceylon.

Price per Copy Rs 15.

Published Annually

Best Medium for Advertisements:

PRINTERS & PUBLISHERS

Business Directory Co.,

15 Angappa Naick Street MADRAS.

Telegrams : "KETHAKI"

189

Phone : 540.

లోకమయమార కస్తూరిమాత్రలు

విన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-5 ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు య్స 1-4-0

505 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలయందు మీద తెలిపినన్ని గుణములుగలవు వయస్సెక్కువయిన 8 బుద్ధులకు పంపుడు.

ఎం. వెంకయ్య, తాలూకా గుమాస్తా గురుబాల, గుంటూరుజిల్లా.

506 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు అందరును వ్యత్యాసములేక వాడతగినవి. ముఖ్యముగా తొంబాలముతో వాడిన చులబద్ధకము ఎంతకాలము నుండియున్నను మాయమగును. కత్తునకు 6 బుద్ధులకు పంపుడు.

ఎన్. పార్థసారథి ఆయ్యంగారు, ఏజంటు, తెలుగు అండు కో నైజాపురము.

పాల సుఖోదయ ఇది బిడ్డలకు కల్పకరము. శ్రేష్ఠమైన మూలికలనుండి కాస్తోక్తముగా తయారుచేయబడి దిద్దికొక్కి, 5-39 తమిళము, భేరి, తురుపులు, తీపి, చిక్కిపోవుట, నిద్రలేమి, చులబద్ధకము మొదలగు వాటిని పోగొట్టి మంచినుము పుష్టినిచ్చును. 20 దినములకు సరిపోవు బొమ్మలకు బుద్ధి 1-5 ధర 0-13-0

507 మీ కస్తూరిమాత్రలు నిజముగా అన్ని వ్యాధులకును మంచి గుణముగలవి. 12 బుద్ధులకు పంపవలెను. కవలకాపు దేశపాండి తైర్ కాట్ వర్గావెన్ను బ్రహ్మభూతు, గుల్బర్గా.

రు. 2 లు బొమ్మలములకొనువారికి మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక కాలందరు ఇనాం.

ప్రాచీ:— నెం 331, తంబుకెట్టిపి, మదరాసు, ప్రాచీనుండి ఏ. 5-5 కంకువెత్తు.

పాశ్చర్య వెంకటాచల పండితులు శ్రీ శివారావును వైద్యకాల మైనారు. (2)

Head office:—
CALCUTTA.

బెట్టిసు రైసుహల్లురు అండు పాలిషరు

698

నెం 1, 2, 7 రుల రైసుహల్లురు స్టాంపులనుండి కత్తునకు యివ్వబడును. ఈ హల్లురులకు విడిభాగములు ఎక్కువను నిర్దేశముగానున్నది. కిరెనైక్త్రాడు ఆయలు ఎంతమును పోటీ ధరల చొప్పున నష్టుచేయబడును. సరి యొకి మీద ఆర్డరును పంపుటకు మాధువు మా ధరలను పోల్చి చూడగోరవలెను.

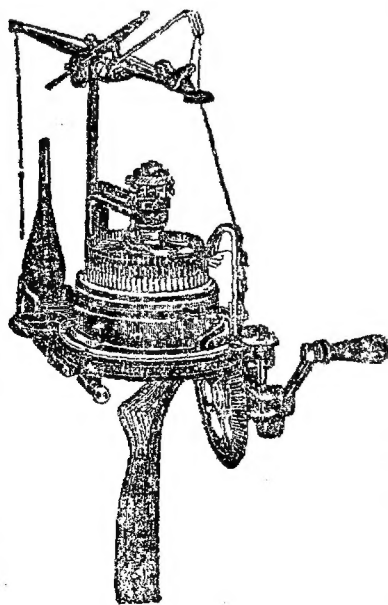
B. D. BERY & Co.
8 Seaba Doss St., Madras.

క్రొత్త హారి నన్ "నన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

522

గృహము, వ్యవసాయ, కర్షకారము మొదలగు పనులకు వలయుగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రికిము, ధంసరినిము, చాలకాలము వరికు బాగుగా పనిచేయును

మేజోర్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయములు, మొదలగు వాటిని అల్లును, అంగ్లసామ్రాజ్యమందు అంతటను వాడబడుచున్నవి

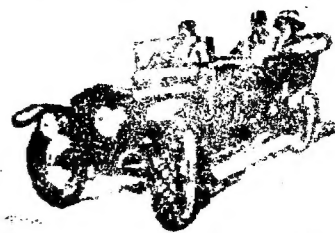
ఇంగ్లాండులో నున్న ది హబిఫర్ పేటెంటు నిట్టింగు మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే తయారు చేయబడినవి.

వివరములకు ఈ దిశకు విలీగమునకు ప్రాయశః—

For Particulars apply to:
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS

Telegram : "BRAD."

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల

తెలుగుమాదలలో మోటార్ పాఠశాల, ఏ
కొగములు ఏదో కనులు కాయనో మున్నగు విషయములు
తెలుగు శిష్యులకును, ఇతర విషయములకు ప్రాయశః—
600 మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల.

The Modern Motor Institute 1/22 Broadway
MADRAS.

చాకులు - తాళములు

మంకలికత్తులు.

అక్షరపాఠశాలలో చేయబడినది. తెలుగునది

తెలుగు భగవద్గీతలనుగల ప్రాయశః.

వి. వెంకటేశ్వరు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టర్స్ అండ్ లోక్ మేకర్స్ etc.

3081 పెద్దాపురం. (గోవాకరిజిల్లా)
తెలంగాణలో అడెను: "వెంకటేశ్వరు" పెద్దాపురం.

పాలనుగంధలేహ్యము

ఇది రక్తికృత్ శ్రేష్ఠమయినది సహజముగా, మేను
తాళము, మద్యము, చర్మకోగములు, క్షోభములు, మొదలగు
వాటిని తొలగించును. 4 డెక్లీల బాణము.

20 టున్ల దర్జి 1-4-0 ఏ. 5. 0-9-0

కూమ్మండలేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిక్కోరి, కాక్కురిక, చులబద్ధము, కడు
త్రాచీ మంట, మొదలగు వాటిని తొలగించును.

బాణము. 20 టున్ల దర్జి 1-4-0 2 టున్ల 0-9-0.

పి. కి. పి. అంతుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,

(మి. 4) మేకపేట పెద్దాపురము.

మీద

219

దేహరోగ్యవిషయాభివృద్ధి

తెలుపు

కామశాస్త్రమును

పుస్తకమును కని, విని, చూచియుండురా
తేదా,

ఇప్పుడే మాకువాసిన తపాలువగైరా
భివృద్ధిలేకయే కంపెనీము.

వివరము:—

అతంతగ్గివా బొమ్మలము

28 (రాజ్య, మదరాసు).

చెముడుకు

అమోఘమైనమందు

కుదరనిచోమీసామ్మతిరు

గయిచ్చెదమనిష్ఠాంపువైఖరా

యనామూత్రానివంపబడును

బుద్ధికి రు4-0-0 విసిరిపులువదు

డాక్టర్ రత్నం బ్రదర్స్,
మెడికల్ హాస్.
మారుతేరు, కృష్ణాజిల్లా

662

అష్టతాంజనము

THE MADRAS SIDDHA GURU AYURVEDIC PHARMACY.
THE PREMIER HOUSE FOR SASTRIC MEDICINES,
A REAL BOON TO SUFFERING HUMANITY.

"Siddha Guru Makaradwaja"

A GUARANTEED AND INFALLIBLE REMEDY FOR ALL ACUTE AND CHRONIC DISEASES.

Siddha Guru Makaradwaja is one of the most powerful and principal alternative tonics of the Hindu Materia Medica. It is one of the costliest medicines and is compounded of reliable ingredients such as Gold, Silver, Pearl, Coral, Bhasmas and some rare herbs. If this is taken twice a day without any restriction of diet, it would strengthen the system which has debilitated and enervated by excess of sexual indulgence. Loss of memory, loss of vitality, sleeplessness, tremor of limbs, prematurely aged appearance, palpitation, indigestion, spermatorrhoea, anaemic look, impotency etc., will disappear. Further, this tones the digestive and respiratory organs, rouse the appetite, purifies the blood and thus invigorates the whole system, improves the memory and mental strength. In all these ways this serves the purpose of promoting happiness in man and helps procreation removing the condition of old age. This may be taken by both the sexes in any climate as a general tonic. A trial will convince the public.

PRICE PER PHIAL OF 60 DOSES Rs. 15-0-0 30 DOSES Rs 8 ONLY.

Apply to.—Sarvanananda Siddasramam.

Telegram: "SIDDHA GURU"

WS 26 or 7

Post Box No. 1280, Madras

వసంత కుసుమాకరము

బసవరాజీయము
మహర్షి ప్రకరణము

419: క. పుట వసంతకుసుమమును ముద్రణమునకు తీరదరమునుండి అర్చితముగా ఉపయోగించుచున్నాడు. ఇంకను దీని, అజీర్ణము, నిద్ర, ముండుగు, వ్యాధులలోనూ మిక్కిలి వినియోగము. చలనశక్తియు రక్తమును కుడిచేయును. ఇంకను శరీరపుటాభరణము, బంగారము, ముక్కము, కంకణము, కాంకము, ఇత్యాది విలువలతో వేషములు గలవు. 30 మాత్రముల నీ సా 1 టీ రూ 50-0-0 కేవలముతో నూడ పథ్యమును ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్

వసంతకుసుమము రూ 1,12,925-0-0 19 మార్చి 1935, ముంబైలో, ముంబై-మదరాసు

ముంబైలోని కృత్రిమ వేషములకు పట్టినిచ్చి, క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

(కాంక్షించు:— (1) నెం 4/185, ముంబైలో, మదరాసు. (2) 402, ముంబై లో జి.టి. మదరాసు. (3) హైదరాబాద్ లో 200.

మదరాసు:— కాదా అంతు కో. పోస్టాఫీసు, నెం 299, హైదరాబాద్ లో జి.టి. మదరాసు

ముంబై:— అగ్నివ్ ఆంతు కో. పోస్టాఫీసు, నెం 174, హైదరాబాద్, మదరాసు.

శుద్ధ స్వ దేశి బెంగులూరు మేలు పట్టుచీరలు 381

చిలకపప్పు, కనుపువ్వు, కంకణము, మేకువల్లము, ఎలుపు, తోణ, అశాభిష్టము, అరంజి, కాఫీరంగు మొదలగు మొదలగు రంగులలో సాదా పట్టుచీరలును, సరిగ వేసిన పట్టుచీరలును ఉన్న సిద్ధముగానున్నవి. చిన్న అర్చితమును, పెద్దది అయినను మిక్కిలి కాగితము తక్కువగా కంపమును. స్వచ్ఛతతో వాడకు తీసుకొని వెళ్ళును. యచ్చెడము. చూడకు, శ్రేష్టమగు గాగుంటి యిచ్చెడము. దీనిని ఉపయోగించు వేసినచీరలు చూడకునను మిగుల తెలియును.

మాకం సుబ్బరాయశెట్టి అందుబ్రదర్స్,

పట్టుచీరల వర్తకులు, చాక్, బెంగులూరు సిటీ.

Delightfully Refreshing.

For Health and Beauty.

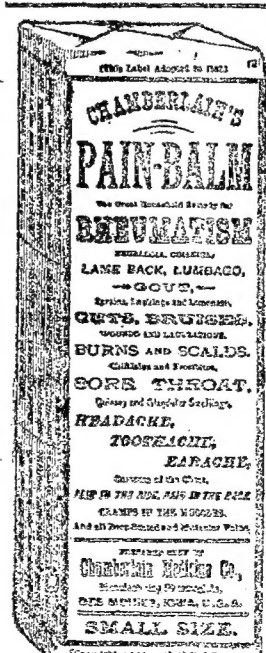

"ERASMIC" SOAPS & PERFUMES.

"ERASMIC" Perfumers, LONDON. PARIS.
To Be Obtained From All Stores & Dealers.

గనకలియ

వి. సి. వింక్ చెరు:— ఆసు నందు సెగకోగమును పూర్తి మాన్యును. వెంటనే గుణము కనబడి వాడ తగ్గును. మంట, చురుకు, గ్రహించుట ఆసుకు. వేడియు చీడములను కలిగి వేడి పట్టించిన సెగకోగమును అంతరము లేకుండ మాన్యును. పథ్యములేదు. 16 ద్రాక్షల నావకము 32 మాత్రలు 8 రోజులకు వాడవలెను. తెల. రూ 20-0, వి. సి. గా రూ 2-8-0. ఈ మందు బెడవాడలో జంబాయి ప్రేడింగు కంపెనీ వారి మాపులో కూడ అమ్ముబడును. 678

చేంబర్లెనుగారి పేయిన్ బామ్
వారి నొప్పులు, మంట, నొప్పి, శాలినగాయములు, తలనొప్పి, పండ్ల నొప్పి, నరుకులు, దెబ్బలు మున్నగునవి దీనివలన తప్పక గురొ మగును.
అన్ని జాగాలలో విక్రయమునకు 83 దొరకును.